

ЗВІТ

про результати роботи за I етап реалізації інноваційного освітнього проєкту за темою «Організаційно-педагогічні умови функціонування та розвитку безпечної школи у воєнний/повоєнний час» на базі закладів загальної середньої освіти за лютий – листопад 2023 року

1. База дослідження від області.

До складу експериментальних увійшли:

Комунальний заклад «Харківський ліцей №87 Харківської міської ради»

2. Відповідальні особи: директор Харківського ліцею №87 Харківської міської ради – Андрій Карась; заступник директора з навчально-виховної роботи – Алла Іванова.

Науковий супровід у реалізації Проєкту у регіоні здійснює Комунальний вищий заклад «Харківська академія неперервної освіти».

Уточнення термінологічної бази (основних дефініцій) дослідження

Безпечна школа - це навчальний заклад, який забезпечую захист від будь-яких проявів насильства, зловживань, експлуатації, дискримінації усіх учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану та після закінчення військових дій на території України. Досягнення конституційно визначеної мети освіти: безпечні умови рівного доступу до здобуття якісної освіти, як їх конституційного права, незалежно від їх місцезнаходження та місцерозташування закладів ЗСО в умовах воєнного часу в Україні.

Безпечні умови функціонування та інноваційного розвитку безпечної школи. Розвиток безпечного освітньо-цифрового середовища.

Безпечні умови багатовекторного особистісного розвитку та саморозвитку здобувачів освіти. Організація та управління освітнім процесом, усіх спільно здійснюваних процесів, заходів, проєктів, програм, дій суб'єктів освітньої діяльності та партнерів. Психологічна підтримка життєдіяльності здобувачів освіти. Науково-методичне, організаційно-технічне та інформаційно-комунікаційного забезпечення онлайн-навчання.

Опанування основами радіаційно-гігієнічної безпеки, знаннями про дії вразі враження отруйними хімічними сполуками, домедична допомога, мінна безпека тощо. Охорони закладів ЗСО і безпеки праці в них.

3. Розроблення нормативно-правового та навчально-методичного забезпечення у заданих параметрах проєкту (на рівні закладів освіти)

Для створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти потребує розгляду такий пул важливих питань: удосконалення шкільної нормативно правової бази, забезпечення безпеки закладу освіти, зокрема, облаштування та будівництво захисних споруд, забезпечення в установленому порядку та в повному обсязі охорони закладу освіти, безпечних умов навчання та праці у закладі освіти, підвищення обізнаності учасників освітнього процесу, адміністрації та персоналу закладу освіти з питань безпеки, організація превентивної роботи з учасниками освітнього процесу, спрямована на запобігання вчиненню дітьми та стосовно них правопорушень, виявлення причин і умов. З цією метою в ліцеї №87 зроблено наступне:

1. Розроблено та затверджено Стратегію Комунального закладу «Харківського ліцею №87 Харківської міської ради» зі змінами у розділі «Безпечне освітнє середовище» (рішення педагогічної ради №1 від 31.08.2023 року).

2. Розроблено КБОС (кодекс безпечного освітнього середовища), затверджені зміни рішенням педагогічної ради №1 від 31.08.2023 року. Згідно цього кодексу було створено пам'ятку для учнів та окремо для батьків, де прописані правила поведінки учнів під час освітнього процесу. Ця пам'ятка лягла в основу угоди між класними керівниками та учнями (до 14 років угоду підписали батьки, а з 14 років учні). Всі угоди класні керівники зберігають.

3. Оновлено Положення дитячого самоврядування. В управлінську структуру «Шкільної мерії» (назва шкільного дитячого самоврядування) введено нову комісію під назвою «БОС» (комісія безпечного освітнього середовища). Цією комісією були проведені Кахути для дітей: в ліцеї на День ЦЗ (12.04.2023 року) та для учнів шкіл Холодногірського району напередодні літніх канікул (31.05.2023 року). Зараз мер школи, який був обраний заступником голови дитячої організації «Однодумці», запланував проведення кахуту (зі своєю командою дитячого самоврядування ліцею) з правил безпечної поведінки напередодні осінніх канікул 20.10.2023 року.

4. В підвальному приміщенні школи міською радою проведено капітальний ремонт та облаштовано укриття. В укритті є все необхідне для зручного та комфортного перебування: є туалети, рукомийники, духова, вентиляція, опалення, ігрова зона для малечі, питна вода, ліжка, ковдри, інтернет, хабчики для підзарядки телефонів.

5. Заклад освіти оснащено камерами відеоспостереження. Внутрі приміщення та ззовні цілодобово ведеться нагляд відповідальними особами.

6. В шкільній аудиторії організовано кабінет безпеки із зонуванням:

-зона перегляду відеоуроків та презентацій;

-зона пожежної безпеки (для вивчення правил пожежної безпеки, алгоритму дій при пожежі, вивчення основ користування вогнегасниками та іншими первинними засобами пожежогасіння);

-зона мінної безпеки (для вивчення правил поведінки у разі виявлення вибухонебезпечних та підозрілих предметів); зона безпеки життєдіяльності (для вивчення правил безпечної поведінки у різних сферах життя, у тому числі алгоритми дій у разі надзвичайних ситуацій різного характеру);

-зона домедичної допомоги (для проведення занять та тренінгів з надання першої домедичної допомоги при травмах різного характеру та опіках, у тому числі зупинка кровотечі, проведення серцево-легеневої реанімації тощо);

-зона психологічного розвантаження (для роботи з психологами, виконання творчих завдань, проведення бесід тощо);

-ігрова зона (для дітей молодшої вікової категорії для проведення тематичних рухливих ігор та вправ).

Методичне забезпечення

Для облаштування класу безпеки були використані методичні та агітаційні матеріали, включаючи матеріали для інклюзивного навчання. Для методичного забезпечення класу безпеки було використано наочну агітацію: буклети, листівки, плакати, аудіоролики, відеоролики, презентації, слайди, мультфільми, папір, тематичні розмальовки, кросворди, тести, матеріал для творчих завдань (пластилін, тісто для ліпки) тощо.

Наповнення класу планується змінювати та постійно оновлювати залежно від категорій здобувачів освіти, для яких проводяться заняття, їх вікових особливостей, осіб, які залучаються до проведення занять, тематики та фактичних можливостей закладу освіти.

6.Адміністрацією ліцею проводилося самооцінювання за напрямом «Освітнє середовище». Під час анкетування за освітнім середовищем з'ясовано:

у цілому в школі створено безпечні умови навчання та праці (це підтверджено відповідями респондентів, зокрема 66,7% і 33,3% педпрацівників задоволені або переважно задоволені освітнім середовищем та умовами праці у школі; 58,6% і 35,8% учнів стверджують, що вони у безпеці та здебільшого у безпеці). у закладі створюються умови для безпечного використання мережі Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті (78,5% учнів стверджують, що у закладі проводяться інформаційні заходи щодо безпечного користування Інтернетом, 14,8% учнів стверджують, що такі заходи проводяться лише під час уроків інформатики). Під час спостереження за освітнім середовищем з'ясовано:

з учнями та працівниками закладу відповідальні особи проводять інструктажі щодо алгоритму дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

у школі реалізують заходи із запобігання проявам дискримінації. Педагоги ознайомлені з нормативно-правовими документами щодо виявлення ознак булінгу, іншого насильства та запобігання йому;

у закладі освіти застосовуються методики та технології роботи з дітьми з особливими освітніми потребами;

школа взаємодіє з батьками дітей з особливими освітніми потребами, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру, залучає їх до необхідної підтримки дітей під час здобуття освіти.

7. Згасання інтересу до навчання учнів входить у ТОП антирейтингу наслідків дистанційного навчання. Емоційний дискомфорт, який відчуває дитина, стає великою перешкодою до повноцінної самореалізації та досягнення успіхів. Як мотивувати учнів та підтримувати ефективну комунікацію з ними? Як забезпечити активне та безперервне навчання? Дієві практичні прийоми та досвід щодо побудови освітнього еко-простору здобувають вчителі в межах методичного хабу школи та шляхом самоосвіти: проходження курсів, тренінгів, вебінарів, майстерок, а адміністрація ліцею працює над створенням е-менеджменту.

8.Наразі Україна переживає складну ситуацію, пов'язану з багатьма чинниками. Найбільш руйнівною ситуацією є повномасштабне вторгнення російської федерації в Україну. Тому сьогодні підтримки і допомоги потребують усі учасники освітнього процесу. Важливим складником роботи з дітьми та дорослими, які пережили травмуючі події, є

формування стресостійкості та життєстійкості. З цією метою школа пройшла конкурсний відбір серед 1200 шкіл України та отримала офіційний документ на право імплементації програми СЕЕН в закладі освіти. Два представника від закладу освіти пройшли очний тренінг, склали програму впровадження СЕЕН в школі, склали іспит та стали тренерками програми СЕЕН в ліцеї.

План імплементації СЕЕН в школі було затверджено на педагогічній раді 31.08.2023року. Станом на жовтень місяць 2023року класні керівники та вчителі працюють на першим блоком Програми СЕЕН «Що таке доброта?». До кінця 2023/2024 навчального року планується імплементувати в освітній процес ще 3 блоки Програми СЕЕН.

(прописати заходи, які заплановані чи вже проведені (назва і дата)

4. Визначення ключових підходів до формування, функціонування та розвитку безпечної школи у воєнний/повоєнний час

Напрями, за якими працювали

Напрями	Відповідальні	Шляхи реалізації
Управлінська діяльність	Карась А.Г (директор) Іванова А.Д. (заступник директора) Кривша В.О. (заступник директора) Кожевнікова І.М. . (заступник директора) Панова С.Л. (заступник директора) Настаченко В.І. (заступник директора)	Кодекс «БОС», етичні стандарти взаємодії. Моніторинг Самоцінювання Учнівське самоврядування

<p>Безпечний фізичний простір</p>	<p>Колодяжна І.А. (Заступник директора з АГЧ) Кривша В.О. (заступник директора з НВР)</p>	<p>Цивільний захист Охорона праці Безпека життєдіяльності дітей</p>
<p>Психосоціальний простір</p>	<p>Бутова О.М. (практичний психолог) Насонова К.С. (соціальний педагог)</p>	<p>Психологічна підтримка УОП Профілактика булінгу та будь яких проявів насильства Впровадження СЕЕН Соціально-педагогічний патронаж УОП Нормативно-правове поле організації роботи працівників психологічної служби у наданні психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій; реалізацію розвивальних, профілактичних, просвітницьких, корекційних програм з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів освіти; формуванню небайдужого ставлення здобувачів освіти до постраждалих дітей, усвідомлення необхідності невідкладного інформування педагогів про випадки домашнього насильства і конфліктів серед здобувачів освіти, що стали їм відомі; просвітницьку та профілактичну роботу серед учасників освітнього процесу з питань запобігання та протидії домашньому насильству, у тому числі стосовно дітей та за участю дітей, злочинності, алкоголізму, наркоманії тощо; попередженню конфліктних ситуацій, що виникають під час освітнього процесу</p>

Простір розвитку і навчання	Настаченко В.І. Іванова А.Д.	Співпраця з EdCamp Ukraine, "Демократична школа" Курс «Академічна доброчесність» Курс «Перша домедична допомога»
-----------------------------	---------------------------------	--

5. Визначення партнерів інноваційного освітнього проєкту

(якщо підписані угоди, то напишіть з ким і коли)

В закладі освіти імплементується інноваційний освітній проєкт- Програма СЕЕН. Координаційна та науково-методична підтримка забезпечується EdCamp Ukraine разом з університетом Еморі США. Отримано сертифікат-дозвіл на імплементацию СЕЕН і закладі освіти.



7. Аналіз літератури з теми дослідження

Г. М. Калініна, наукова співробітниця відділу економіки та управління загальною середньою освітою Інституту педагогіки НАПН України «Безпечна школа як демократична модель державно- партнерської взаємодії в умовах війни»; посібник «Я практикую СЕЕН. Посібник для створення професійної спільноти». Світлана Ройз «Ключі сили»; Деніел Гоулмен «Емоційний інтелект»; статті Олександра Елькіна, засновника Ед Кемп; Організація безпечного освітнього середовища – виклик сучасності: перспективи та рішення (м. Тернопіль, Україна, 03 березня 2023 року); Шевченко Володимир

"ВКЛЮЧЕННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В СОЦІАЛЬНО-ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ"; КУРАЧ М.В.
«БЕЗПЕЧНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК УМОВА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ».

- 6. У реалізації Проєкту є певні труднощі, що зумовлені воєнним станом у країні, а саме:**
- психоемоційний стан (діти мають когнітивні прояви стресу);**
 - міграційні процеси в школі;**
 - емоційне вигорання педагогічних працівників;**
 - заморожування рівня оплати праці педагогічних працівників.**